

odbor bezpečnostní politiky
Nad Štolou 3
170 34 Praha 7

Č. j. MV- 29576-4/OBP-2023

Praha 17. února 2023
Počet listů: 7

Rozhodnutí o odmítnutí žádosti o informace

Ministerstvo vnitra (dále také „MV“) jako povinný subjekt ve smyslu § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále také „InfZ“ nebo „informační zákon“) rozhodlo o žádosti pana **J. J.**, nar. 0000000, bytem xxxxxxxx yyyyyyyyyy, ID DS: XXXXXXXX, ze dne 5.1.2023, jíž požaduje „poskytnutí seznamu osob, které se podílely na čtvrtletních zprávách o extremismu Odboru bezpečnostní politiky MV za rok 2022“ tak, že se žádost

odmítá

na základě § 15 odst. 1 InfZ z důvodu střetu s ochranou osobních údajů dotčených osob ve smyslu § 7 InfZ a subsidiárně dle § 8a odst. 1 InfZ.

Odůvodnění

I.

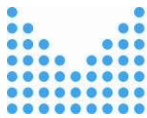
Žadatel dne 5.2.2023 adresoval MV e-mail nazvaný „propagandistická zpráva o extremismu“. Zprávu zaslal na adresu elektronické podatelny, ministra vnitra a zdejšího odboru (a v kopii na informační e-mail náležející patrně k webu <https://www.plancr1.cz/>, tj. „Česká republika na 1. místě!“). K mailu byly připojeny dvě přílohy (první nazvaná „Anatomie lži a nenávisti na Seznam.cz“ a druhá „Zpráva o stavu České televize“). Text zprávy zní následovně:

„Může mi někdo z ministerstva vnitra (např. Radek Šubrt nebo Vít Rakušan) uvést důkazy, které vás vedou k tomu, že protivládni demonstranti jsou ohrožením demokracie, že podléhají konspiračním teoriím, že jsou extremisté a xenofobové? I ti důchodci a samoživitelky?

Já naopak upozorňuji na mediální manipulaci (viz přílohy) a nějakí propagandističtí pitomci z ministerstva vnitra mě a mé spoluobčany nebudou urážet. Na vás podám trestní oznámení za podněcování k nenávisti a šíření poplašné zprávy, až mi odpovíte na žádost o informaci dle zákona, kdo se podílel na té drzé zprávě, ale i bez jmen.

Dále by mě zajímalo, co je extremistického a xenofobního na odmítání islamizace EU, která s sebou přináší do EU terorismus jako v Bataclanu, Nice či Bruselu i antisemitismus. Vy na ministerstvu se musíte kochat krveprolitím.“

Výše uvedená zpráva je sama o sobě primárně kritickou zpětnou vazbou, náležitosti žádosti ve smyslu InfZ však nesplňuje.

II.

Následně žadatel ještě téhož dne prostřednictvím datové schránky adresoval MV „*Žádost o poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů*“ v níže uvedeném znění:

„*Žádám Ministerstvo vnitra ČR o poskytnutí seznamu osob, které se podílely na čtvrtletních zprávách o extremismu Odboru bezpečnostní politiky MV za rok 2022.*

Odůvodnění: Podám trestní oznámení na konkrétní osoby za podněcování k nenávisti a šíření poplašné zprávy za zprávu o extremismu. Není možné tolerovat urážky ze strany Ministerstva vnitra, že statisíce lidí včetně samoživitelek a důchodců, kteří jsou nespokojeni s vládou, jsou extremisté, xenofobové, ohrožením demokracie a že podléhají konspiračním teoriím.

Různé kauzy prokázaly, že jsou ministři propojeni s organizovaným zločinem, a není možné tolerovat nějaké zločinné buňky na ministerstvech šířící propagandu.“

Právě uvedené podání již splňuje všechny náležitosti žádosti ve smyslu InfZ.

III.

Na základě níže rozvedené argumentace Ministerstvo vnitra výše citovanou žádost pana J.J. o informace na základě § 15 odst. 1 InfZ odmítá.

III.a)

Úvodem MV považuje za účelné upozornit na důvody a proces „vydávání“ tzv. zpráv o extremismu.

Zprávy o extremismu a předsudečné nenávisti na území České republiky jsou zpracovávány na základě usnesení vlády ČR (a nejedná si již o čtvrtletní zprávy, pomíneme-li zprávy „výroční“, ale od poloviny r. 2019 jde pouze o zprávy *pololetní*; tato nepřesnost však důvodem odmítnutí není, jednalo by se o formalismus). MV zároveň koná v rámci své působnosti (zahrnující zejména tzv. vnitřní bezpečnost) v souladu s § 12 kompetenčního zákona. Jelikož se jedná o politicky (i jinak) citlivé, ne-li kontroverzní, téma, vzbuzují tyto zprávy pravidelně emoce – v závislosti na tom, kdo nebo co se v nich objeví, resp. kdo se v nich (v nadsázce řečeno) „pozná“ (ať již oprávněně či neopodstatněně).

Byť jsou podobné zprávy ministerstvem vydávány již cca od 90. let, je samozřejmě i otázkou politického rozhodnutí, v jaké podobě (či zda vůbec) budou nadále vydávány. Zde však vhodným prostředkem „nápravy“ není podávání trestních oznámení, ale spíše oslovení politických představitelů, kteří (zejména na vládní úrovni) formulují bezpečnostní politiku ČR, příp. „úkolují“ jednotlivá ministerstva (např. zmíněnými usneseními vlády ČR). Zprávy totiž nejsou vydávány na základě „libovůle“ toho kterého úředníka či úřednice, ale jako výsledek plnění úkolů uložených zákonem, vládou či představenými úředními osob. Na okraj však lze upozornit, že řada vládních rozhodnutí zpravidla vyvolá kladnou odezvu jen u části politické i širší veřejnosti – tudíž i kdyby např. vláda ČR (nebo ministr vnitra) žadateli vyhověli, bude proti „zrušení“ zpráv protestovat zase jiná část politického a občanského spektra.

Opět v nadsázce řečeno tedy žadatel „pláče na špatném hrobě“, chce-li za existenci či obsah zpráv „trestat“ řadový úřední aparát. Jakkoliv je samozřejmě jeho právem podávat trestní oznámení, jak uzná za vhodné. V této souvislosti podotýkáme, že k tomu ani nepotřebuje znát jména všech osob, které to či ono zpracovaly, jak ostatně sám uvádí (to si již dokáže důkladně vyhodnotit orgán činný v trestním řízení, zná-li dostatečně určitě alespoň sám tvrzeně protiprávní skutek – přičemž zde jsou předmět podezření, místo „spáchání“ (a

případně i odpovědné osoby) určitelné velmi snadno (alespoň na úrovni MV, čítajícího v rámci zdejšího odboru MV konečný počet v úvahu připadajících úředních osob).

Okruh osob a subjektů, které ke zprávě svým dílem přispěly, je však (dlužno dodat) ve skutečnosti podstatně širší, než je pouhý okruh osob, které jsou v rámci svého služebního poměru u povinného subjektu „kompilací“ zpráv pověřeny (a ty „externí“ nezná všechny ani samo MV, které je příjemcem již hotových shrnutí, statistik atd., nikoliv i soupisů jmen referentů, analytiků či jiných pracovníků, kteří k té které informaci přispěli). Jinými slovy, zprávy o extremismu a předsudečné nenávisti jsou spíše výsledkem kolektivní práce osob, které nutně ani nepocházejí z řad pracovníků MV (jde-li např. o Policii ČR, zpravodajské služby, akademickou sféru aj.). Po obsahové stránce (pro úplnost) zprávy vycházejí jak z informací z otevřených zdrojů, tak z podkladů a poznatků poskytnutých zástupci bezpečnostní komunity.

Zúžíme-li zpět pozornost na oslovený povinný subjekt, tedy MV, to na své straně nehodlá poskytnout jméno konkrétního zpracovatele/zpracovatelů, byť např. jména představených, kteří za MV, potažmo zdejší odbor, navenek vystupují, jsou jinak veřejně dostupná na webových stránkách MV, a žadatel sám některé z nich i jmenuje. Neboť právě ti slouží jako „tvář“ toho kterého útvaru či agendy navenek.

Tam však patrně žádost nesměruje. Z okolností je patrné, že žadatel poptává spíše jméno konkrétního „řadového“ úředníka či úředníků, který měl (měli) zprávu „na starosti“ – a na nějž by bylo možno ukázat jako na „viníka“ (být výše MV vysvětluje, jak a proč zprávy vznikají a kdo za ně případně nese odpovědnost, ať už právní či politickou).

III.b)

Jméno konkrétní úřední osoby (být nejde z hlediska odpovědnosti MV, příp. ministra vnitra anebo vlády ČR, o relevantní informaci) tudíž MV v tomto případě nesdělí.

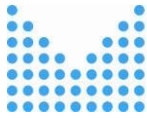
Informační zákon zakotvuje právo na *informace o úřední činnosti*, každé právo je však zároveň omezeno i právy (a zájmy) jinými, resp. zde primárně veřejným zájmem (a sekundárně právy samotných dotčených osob).

Ty se promítají i do řady dalších ustanovení informačního zákona, které výslovně či nepřímou naprostou eliminací práva úředních osob na soukromí (či jejich práv coby subjektů osobních údajů) vylučují.

Nejdůležitějším ustanovením je v předložené věci § 7 InfZ, kde je zakotvena ochrana osob (myšleno primárně úředních osob) s prověřením na stupeň *Tajné* či *Přísně tajné*. Jejich ochrana byla ostatně i jedním z důvodů novelizace InfZ, tedy v otázkách majících dopady (i) na zajišťování bezpečnosti (konkrétně v souvislosti s implementací a adaptací evropských předpisů o ochraně osobních údajů, které se do určité míry promítají právě i do práva na informace, resp. s ním kolidují). Zpracovatelé zpráv spadají právě mezi tyto osoby.

Jde o osoby, které s utajovanými informacemi reálně pracují (a tato práce zároveň představuje podstatnou část jejich pracovní náplně). Ochrana se tedy netýká plošně každého, kdo má tzv. prověrku (a opačně ne každý, kdo se zabývá problematikou terorismu či extremismu, ale takovou prověrku nemá, resp. ji nepotřebuje, je podobným způsobem chráněn). Jinými slovy, ustanovení § 7 InfZ věta druhá míří především na osoby, které skutečně pracují s utajovanými informacemi, aniž by však zároveň byly i „veřejnou tvář“ té které instituce.

V jejich případě je dán zvýšený veřejný zájem na jejich ochraně (a ochraně života, zdraví a majetku jich i jejich nejbližších). Neboť při znalosti jména či jmen už lze následně

vcelku snadno dohledávat z různých veřejných evidencí další a další osobní údaje. A ty pak zneužít k cílům, které jsou s veřejným zájmem protikladné (zastrašování, vydírání, ohrožování, fyzické útoky atd.), kdy už může být ohrožena jak sama předmětná úřední činnost, tak i snižována ochota dotčených úředních osob za podobných podmínek pro stát nadále pracovat.

Posledně uvedené bývá pochopitelně hlavním důvodem podobně zaměřených žádostí o informace (krom „msty“, ventilace hněvu aj.). Nikoliv tedy, že by se jednalo o „veřejnou kontrolu“ zamýšlenou a předvídanou InfZ (k té ostatně zpravidla stačí veřejná kritika instituce, která takové zprávy vydává – jde o její odpovědnost, včetně výběru obsahu a zpracovatelů). Podobný způsob výkonu tvrzeného informačního práva naopak směřuje spíše k cílům jiným, ba protikladným, a má už spíše charakter tzv. zneužití práva. Které naopak právní/soudní ochrany nepožívá – už proto, že jde (slovy doktríny) o výkon práva pouze zdánlivý.

Vrátíme-li se k zásahům do soukromí a osobnostních práv, v případě InfZ spíše favorizovaných, avšak stále nikoliv neomezených, lze pro ilustraci (pro kontext) odkázat např. i na plnění úkolů zpravodajských služeb, resp. na informace o činnosti zpravodajských služeb, dle **§ 11 odst. 4 písm. c)** InfZ, s nimiž poskytování podkladů do zpráv rovněž souvisí. Min. pokud jde o osoby, které se na tvorbě zpráv či podkladů pro ně nějak podílejí. Aniž by bylo nutné, vhodné (a legální) jejich jména jakkoliv sdělovat navenek.

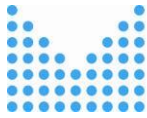
Obdobně (byť již v omezenější míře) lze odkázat i na ustanovení **§ 11 odst. 6** InfZ, dle něž se neposkytují informace o *činnosti bezpečnostních sborů*, která se týkají předcházení, vyhledávání aj. trestné činnosti nebo ochrany bezpečnosti osob, majetku a veřejného pořádku, pokud by jejich poskytnutí ohrozilo práva třetích osob anebo schopnost orgánů veřejné moci předcházet trestné činnosti nebo *zajišťovat bezpečnost České republiky*. Přičemž toto ustanovení je relevantní právě i pro zapojení Policie ČR (policistů) do tvorby zpráv, a obecně jde o agendu, která je i jedním z prvků a prostředků zajišťování vnitřní bezpečnosti a bezpečnosti ČR, min. v oblasti prevence a informování veřejnosti o bezpečnostních rizicích.

Nejobecnější (a k ostatním ustanovením InfZ) normou subsidiární je **§ 8a odst. 1** InfZ, odkazující obecně na ochranu osobních údajů dle příslušných právních předpisů (byť stran euro-konformního výkladu, viz níže, zde možná jde o normu úplně nejdůležitější).

Pro úplnost lze dále v obecnosti upozornit, že ochrana úředních osob (či zájem na zajištění řádného výkonu veřejné moci) se promítá i do řady jiných ustanovení platného právního řádu (trestnost či postižitelnost vyhrožování, nátlaku, napadení, urážek, znevažování pro výkon pravomoci, aplikovatelnost pořádkových opatření či pokut za hrubě urážlivá podání, prostředky k zajištění vážnosti a důstojnosti úředního jednání atd.), tzn. v právním řádu nejde o nic neobvyklého (naopak na tento veřejný zájem pamatuje dokonce i právo trestní).

Komparativním pohledem je navíc standardem spíše o poznání méně „libertariánský“ přístup, než je obvyklé (resp. než jak je zpravidla vyžadováno) v ČR. Která si drží spíše tradici nedůvěry ve stát a v úřední osoby. Ty tak mohou být (min. z pohledu některých představitelů občanské veřejnosti) vnímány jako „legitimní terč“ někdy i velmi nevybíravých útoků (počítaje v to občas i trestné činy), prezentovaných jako výkon „svobody“. S ohledem na omezení práva jednoho právy druhých (či veřejným zájmem) však jde o pohled nesprávný (a pomíjející jak práva jiných osob, tedy také lidí, tak i ústavní principy vyvažování práv a zájmů navzájem si konkurujících, a v neposlední řadě i základní funkce státu).

Ve stručnosti lze shrnout, že z bezpečnostních důvodů by zásadně nikdo neměl svévolně dostávat k volné dispozici jména osob, které se specializovaně věnují problematice terorismu a extremismu. Stát je má naopak chránit (a v jiných, resp. západních, zemích,

sloužících nám jako vzory demokracie a právního státu, se tak i standardně děje). Min. je to v souladu se zákonem chráněným zájmem na ochraně vnitřní a vnější bezpečnosti.

Pro úplnost upozorníme, že podobné informace se následně v případě jejich poskytnutí na základě žádosti ve smyslu InfZ nedostávají „do rukou“ pouze samotnému žadateli o informace, ale *všem* (srovnej § 4 odst. 3 InfZ). Tzn. daná informace je poté *online* dostupná např. i cizím zpravodajským službám (zkrátka jakékoliv osobě, instituci anebo státu, tedy i takovému, který je motivován takovou informací zneužít, a to jakýmkoliv prostředky).

III.c)

Pro úplnost lze pro ilustraci poukázat na již nastalé projevy excesivně konajících osob, útočících na jiné (odhlédneme-li např. od zájmů jiných států, ale budeme se držet „při zemi“, tedy jen v okruhu národním a jen v oblasti individuální, a většinou spíše bagatelní, kriminality).

Takové skutky (a cíle jejich pachatelů) už mají zpravidla máloco společného s ústavně konformním výkonem svobody projevu, se skutečným zájmem o informace týkající se veřejného dění a činnosti veřejných institucí, resp. s legálními (a eticky legitimními) způsoby jejich kontroly.

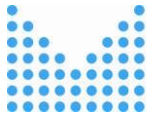
Zde lze uvést činy osoby totožného jména, jako je žadatel (ať už se jedná skutečně o něj, anebo o jmenovce; jde o příklad). Konkrétně pan J.J. z Olomouce již v minulosti např. uvedl, že by *novináři ČT zasloužili „vystřílet jako Charlie Hebdo“*, a stejná osoba reagovala na teroristický útok v městě Christchurch slovy, že *střelec jen „pomstil terorismus v Evropě“*.

Z nedávné doby lze dále zmínit případ „aktivisty“, který např. vyhrožoval jiné osobě slovy jako *„Poslouchej mě, ty ku*do, ještě chvíli a já si na ten Smíchov dojedu a normálně ti rozšlapu hlavu, je ti to jasný?“* či *„Budu si brát do držky tvé parchanty (...) Celá republika bude vědět, jak vypadají tví parchanti v těch upletených oblečkách“*, příp. který též strážníkovi městské policie vyhrožoval *„rozšlapáním hlavy“*. Tentýž muž s dalšími osobami vyhrožoval i veřejně známé osobě pod okny jejího bytu (a pronásledoval i další osoby). Z dřívější doby lze též zmínit „youtubera“, který vyhrožoval jednomu ze starostů, že mu *„vpálí kulku do hlavy“*, anebo občana, který (po několika neproduktivních přestupkových řízeních a byť už po zahájení trestního stíhání pro jiný čin) zastřelil přímo na pracovišti úřednici ÚP, beze slova sebereflexe, byť i ona má právo na život. Jinými slovy, výše uvedenými příklady má být ilustrováno, že zde nejde nutně jen o „přecitlivělost či aroganci zpupných úředníků“, ale že reálně dochází i na excesy, které už s *kritikou* či výkonem *ústavních práv* nic moc společného nemají („demokracie coby anarchie“, „svoboda coby svévole“, „demokracie jako právo agresivnějšího“).

Je pochopitelné, že každý dojde jen tak daleko, jak mu to druzí umožní (nemá-li vlastní hranice či zábrany). A je to i projevem určité slabosti, resp. *in concreto* také formalismu, alibismu nebo laxnosti (tentokrát už zpravidla jiných) úředních osob, které se samy chtějí vyhnout „nepříjemnostem“, např. v podobě nutnosti být poté samy předmětem zájmu podobných osob (či si „přidělovat práci“). Tedy že na takovéto „posouvání hranic“ nereagují (popřípadě tak samy, pak ovšem s o to větší iniciativou, činí až tehdy, jde-li o ně samotné). Ale to už je spíš problém samotného státu (orgánů veřejné správy a nepřímo i orgánů justičních).

MV přesto bude i nadále rozlišovat mezi žádostmi šikanózního charakteru, a žádostmi legitimními, byť i velmi kriticky formulovanými. Neboť si troufá umět rozlišit, co je pochopitelný projev frustrace, rozhořčení nebo potřeby sdílet kritický pohled na otázky veřejného zájmu, a co je podáním již ryze šikanózním, příp. protiprávním cílům sloužícím, na straně druhé.

V právě předložené věci se už nepřímo jedná i o život, zdraví a majetek (jakož i rodinný život a soukromí) dotčených nejníže postavených úředních osob. A stejně tak i o ochranu

veřejného zájmu (pokud by konkrétní lidé byli irelevantní). Tedy aby (zjednodušeně vyjádřeno) za podobných podmínek byl pro stát někdo kvalifikovaný ještě ochoten pracovat.

Ohledně aplikace ustanovení **§ 8a odst. 1** InfZ, týkajícího se základních, resp. obecných (ale pohledem eurokonformního výkladu naopak přednostně působících) norem ochrany osobních údajů, téměř na závěr zmiňme, že Soudní dvůr EU sice připustil možnost zpracovávat osobní údaje mj. i pro účely veřejné kontroly služební činnosti úředních osob (viz rozsudek SDEU ve věci C-345/17 *Buivids*), ovšem stále jen při dodržení zásady přiměřenosti a zohlednění práv druhých – zde ostatně srovnej (celý) text ustanovení čl. 6 odst. 1 písm. f) GDPR. Tento pohled se již promítá i do judikatury Nejvyššího správního soudu („NSS“), viz např. rozsudek ze dne 21.9.2022, č.j. 7 As 47/2022-44. Legitimitou zásahů do soukromí či osobnostních práv se jinak zabývá i starší judikatura NSS, viz např. rozsudek ze dne 9.10.2013, č.j. 3 Aps 3/2013-25. Potřebná míra ochrany osobnostních práv (ale třeba i zajištění účelu řízení, a obecněji výkonu veřejné moci) je zdůrazněna i ze strany ESLP, srovnej např. věc *Radio Hele Norge Asa proti Norsku*, č. stížnosti 76682/01. Nebo v souvislosti s úředním jednáním a pořádkovými opatřeními viz také starší rozsudek NSS ze dne 31.3.2010, č.j. 5 As 37/2009-94.

Přinejmenším jsou reálné možnosti zajištění bezpečí, osobnostních práv a soukromí na straně těch nejnižše postavených úředních osob diametrálně odlišné, než u skutečných hybatelů veřejného dění anebo výše postavené politické či justiční reprezentace, kteří reálně nesou skutečnou (rozhodující) odpovědnost za stav veřejné správy a výkon veřejné moci.

K pojmu zneužití práva, byť zde netvoří jádro argumentace MV, lze jinak ve stručnosti odkázat na rozsudek NSS ze dne 27.5.2010, č.j. 1 As 70/2008-74, a z kazuistik např. na rozsudek NSS ze dne 12.3.2015, č.j. 2 As 24/2015-52 (osobní boj, zahlcení), rozsudek NSS ze dne 22.10.2014, č.j. 8 As 55/2012-62 (šikana, vydírání, podněcování k nenávisti), rozsudek NSS ze dne 12.9.2012, č.j. 1 As 121/2012-22 („bizarně znějící žádost“) anebo rozsudek NSS ze dne 29.3.2018, č.j. 9 As 79/2018-16 („odborový“ svaz Sluníčko).

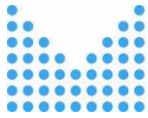
IV.

S ohledem na vše výše uvedené se proto žádost odmítá. Žadatelé to pochopitelně nijak nebrání zamýšlené trestní oznámení přesto podat u příslušného obvodního státního zastupitelství, neboť povinnou náležitostí trestního oznámení *není* uvedení osoby pachatele. Ostatně někdy ani nemusí být zpočátku zřejmé, kdo je či není za tvrzené protiprávní jednání odpovědný v trestněprávním slova smyslu.

Sám žadatel si je toho navíc vědom, jak vyplývá z jeho první zprávy, a s ohledem na vysokou stylistickou úroveň podání, která MV adresoval, tedy zjevně i vysokou inteligenci (přes některé invektivy a expresivní formulace), zjevně nepotřebuje ani návodné poučování o svých procesních či ústavních právech (proto např. MV „žádost o informace“ nepostupovalo automaticky státnímu zastupitelství, ale omezilo se na její vyřízení v režimu InfZ).

Není-li podobné trestní oznámení od počátku zjevně nesmyslné, „kverulační“ či zkrátka neopodstatněné, ustanoví pachatele sám orgán činný v trestním řízení (tj. primárně dozorový státní zástupce, rozhodne-li o zahájení úkonů trestního řízení), který je pak už oprávněn žádat a zpracovávat podstatně širší okruh osobních údajů.

Je-li tedy upřímným zájmem žadatele právě výkon kontroly veřejné moci, byť i cestou práva trestního, osobní údaje dotčených (nejnižše postavených) úředních osob k tomu nijak nepotřebuje (zásada přiměřenosti, zásada nezbytnosti zpracování osobních údajů, zásada

ochrany zájmů a základních práv a svobod subjektu údajů). Neboť orgány činné v trestním řízení si všechny potřebné údaje v souladu se zákonem (i zárukami ochrany osobních údajů) v případě potřeby opatří samy.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí je možné do 15 dnů ode dne doručení podat u zdejšího odboru Ministerstva vnitra ČR rozklad. Rozhoduje o něm na návrh rozkladové komise ministr vnitra.

Mgr. Radek Šubrt
ředitel